

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

Befolkningenes holdninger til barnevernet

Gjennomført av Sentio Research Norge

sentio
research
norge

Innhold

Om undersøkelsen	2
Hovedfunn	2
Beskrivelse av utvalget	4
Bekymringsmelding ved omsorgssvikt	5
Inntrykk av det norske barnevernet	7
Inntrykk av barnevernet i egen kommune	8
Halvparten har tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker	10
Sammenheng mellom tillitt og hovedinntrykk av barnevernet	11
Inntrykk av barnevernets oppfølging	11
Sammenheng mellom inntrykk av barnevernets oppfølging og hovedinntrykk	13
Mange har inntrykk av at barnevernet griper inn for sent	14
Inntrykk av barnevernet i det offentlige rom	15
Kunnskap om barnevernets arbeid	16
1 av 4 tror barnevernet jobber mest med omsorgsovertakelser	16
Stor variasjon i kjennskap til barnevernets tilbud	17
Egen erfaring med barnevernet	18
6 av 10 har stor tillitt til barnevernet	19

Om undersøkelsen

Målsetningen med undersøkelsen har vært å kartlegge befolkningens kunnskap om, samt holdninger og tillitt til barnevernet. Undersøkelsen er gjennomført høsten 2017 av Sentio Research Norge på oppdrag for Bufdir.

Datainnsamlingen ble gjennomført ved bruk av Norstats webpanel. Gjennom webpanelet fikk vi svar fra et landsrepresentativt utvalg på 4000 personer i alderen 15 år og eldre. Datainnsamlingen ble gjennomført i løpet av ca. 4 uker i perioden oktober-november i 2017. Datamaterialet er vektet etter populasjonen for kjønn, alder og region.

I rapporten blir det fokusert på overordene resultater for befolkningen, og interessante forskjeller mellom undergrupper kommenteres i teksten. Detaljerte resultater for alle undergrupper og signifikanstesting av forskjeller, kan studeres i rapportens vedlegg.

Hovedfunn

De aller fleste ville meldt fra dersom de var bekymret for om et barn i deres nærhet ble utsatt for omsorgssvikt (94 prosent). Barnevernet er instansen som flest ville meldt fra til først (39 prosent).

43 prosent har et meget eller ganske godt inntrykk av det norske barnevernet, mens 23 prosent har et dårlig inntrykk. Av de som har et dårlig inntrykk av barnevernet, svarer 3 av 10 at de av denne grunn sannsynligvis ikke ville meldt fra til barnevernet dersom de var bekymret for om et barn i deres nærhet ble utsatt for omsorgssvikt. Andelen som sannsynligvis ville meldt fra uansett er høyere (ca. 4 av 10). Dette betyr at dårlig inntrykk av barnevernet ikke nødvendigvis fører til at man unnlater å melde, men det har likevel en betydning, noe som gjør det viktig å arbeide for at større deler av befolkningen får et godt inntrykk av barnevernet.

Rundt en tredjedel har et godt inntrykk av barnevernet i egen kommune, noe som altså er en lavere andel enn de som har et godt inntrykk av det norske barnebarnet generelt. Samtidig har en høyere andel et dårlig inntrykk av det norske barnevernet generelt (23 prosent), enn de som har et dårlig inntrykk av barnevernet i egen kommune (13 prosent). Resultatene viser altså en tydeligere skillelinje mellom godt og dårlig inntrykk av barnevernet i Norge generelt, enn barnevernet i egen kommune. Det er betydelig flere som ikke har formening om barnevernet i egen kommune, sammenlignet med barnevernet generelt i Norge.

53 prosent har ganske eller meget høy tillit til at barnevernet i Norge griper inn i alvorlige saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. Betydelig færre har et godt inntrykk av hvordan barnevernet *følger opp* barn som har vært utsatt for dette (37 prosent). Befolkningen har altså et dårligere inntrykk av barnevernets oppfølging enn vilje til å gripe inn i alvorlige saker.

Det er en betydelig større andel av befolkningen som har en oppfatning av at barnevernet griper inn for sent (43 prosent) enn de som mener de griper inn for raskt (7 prosent) i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. Kun 13 prosent har inntrykk av at barnevernet som oftest griper inn på riktig tidspunkt.

De mest kjente tilbudene til barnevernet er avlastningshjem/støttefamilie, samt råd, veiledning og støtte slik at foreldre kan lykkes i foreldrerollen (henholdsvis 73 og 78 prosent). Barnevernets tilbud om gratis barnehageplass, skolefritidsordning og fritidsaktiviteter er minst kjent (24-25 prosent).

De fleste (65 prosent) kjenner til at mesteparten av barnevernets arbeid handler om å gi råd, veiledning og støtte slik at foreldre skal lykkes i foreldrerollen. Andelen som tror at barnevernets arbeid hovedsakelig handler om omsorgsovertakelse, er likevel relativt høy (25 prosent).

En høyere andel har et negativt fremfor positivt inntrykk av hvordan barnevernet forklarer og begrunner det de gjør, i det offentlige rom (36 mot 19 prosent).

62 prosent har meget eller ganske stor tillitt til barnevernet som institusjon, mens 28 prosent svarer at de har liten eller ingen tillitt. Resultatene viser at befolkningen har mindre tillitt til barnevernet enn til helsevesenet, politiet, barnehagen og skolen. Det er imidlertid en høyere andel som har tillitt til barnevernet enn NAV.

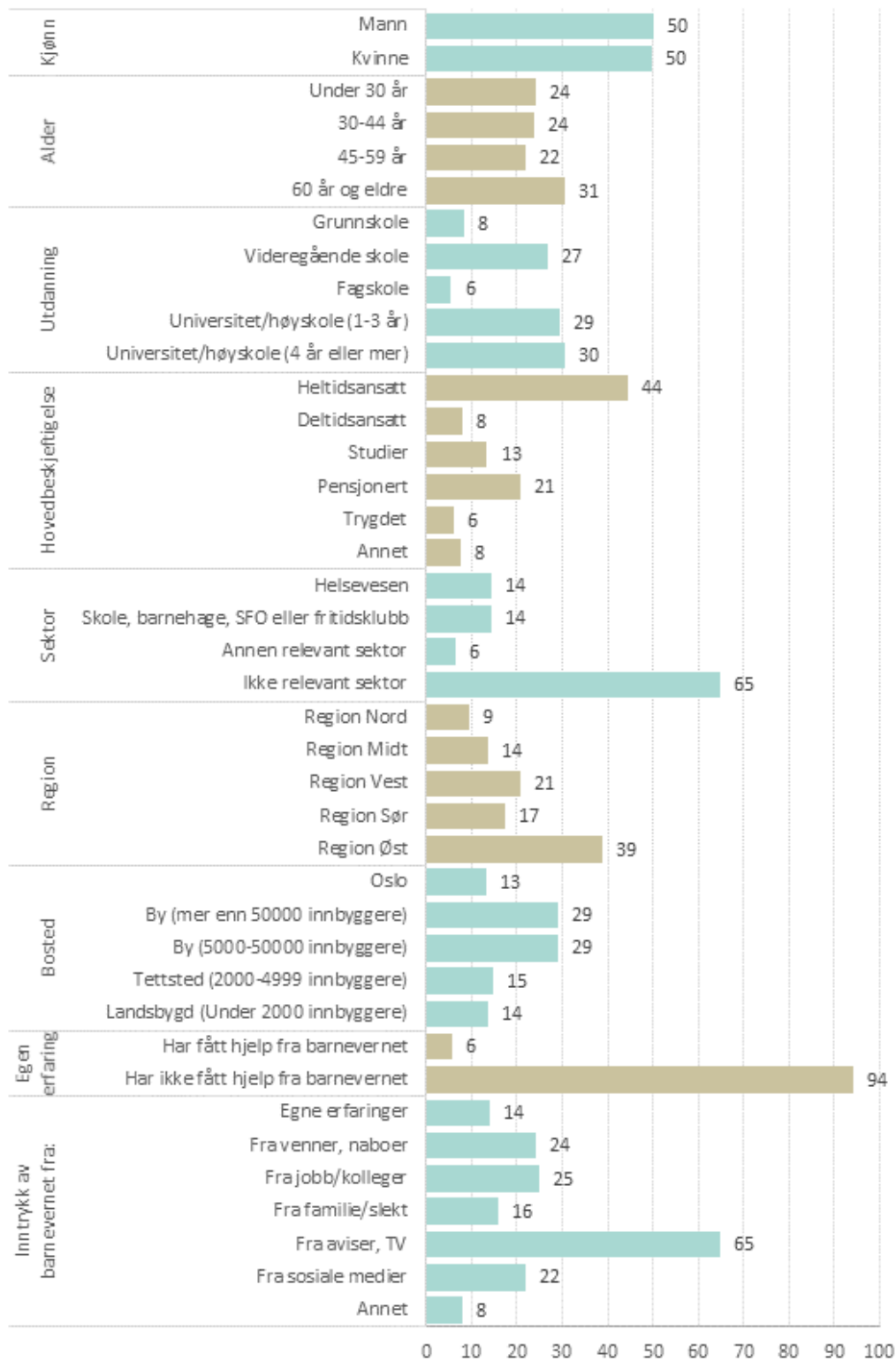
Totalt 6 prosent har svart at de selv eller sine barn har mottatt hjelp fra barnevernet. Av disse opplevde litt under halvparten at kvaliteten på hjelpen var meget eller ganske god, mens en tredjedel svarte at den var dårlig.

Resultatene viser at det i mange tilfeller er relativt store forskjeller mellom undergrupper i befolkningen. Utdanningsnivå og hvor man har sitt hovedinntrykk av barnevernet fra, er noe av det som gjennomgående innvirker på holdningene til, og kunnskapen om barnevernet. Personer med høyere utdanning vurderer barnevernet mer positivt sammenlignet med de med lav utdanning. Personer som har fått sitt hovedinntrykk av barnevernet fra sosiale medier, skiller seg i mange tilfeller ut med et noe dårligere inntrykk av barnevernet enn andre.

Beskrivelse av utvalget

Figuren nedenfor viser sammensetningen av utvalget i undersøkelsen.

Figur 1: Beskrivelse av utvalget. Prosent. n=4000.

Figur 1 viser at de fleste har fått sitt hovedinntrykk av barnevernet fra aviser/TV (65 prosent), etterfulgt av jobb/kolleger (25 prosent), venner/naboer (24 prosent) og/eller sosiale medier (22 prosent). 16 prosent har fått inntrykket fra familie/slekt, mens 14 prosent baserer det på egne erfaringer.

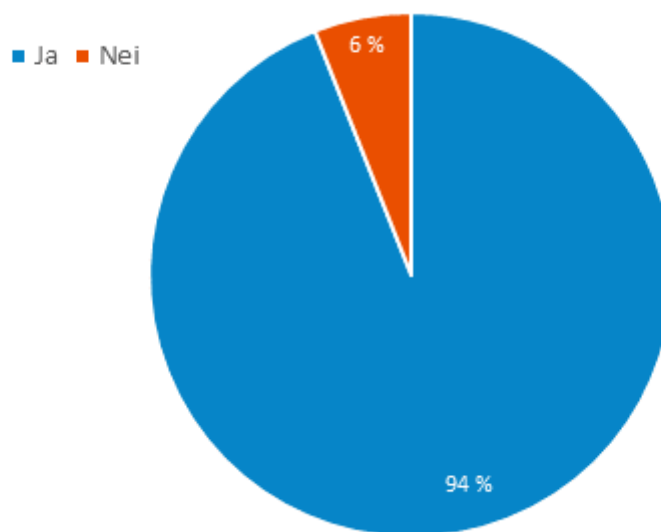
Hvor man har hovedinntrykket av barnevernet fra har relativt stor betydning for kunnskap om og holdninger til barnevernet, og det varierer mellom undergruppene i utvalget. Gjennomgående har en høyere andel av kvinner enn menn sitt inntrykk fra jobb/kolleger, mens flere menn enn kvinner har inntrykket fra aviser/TV eller familie/slekt. Blant de yngste (under 30 år), finner vi den høyeste andelen som har inntrykket sitt fra sosiale medier (36 prosent). De med lav utdanning har også i større grad enn de med høyere utdanning, fått sitt hovedinntrykket av barnevernet fra sosiale medier.

Underveis i rapporten vil vi kommentere relevante forskjeller mellom undergrupper i utvalget. Det kan være viktig å ha i bakhodet at det er variasjoner mellom gruppene når det gjelder hvor de har fått sitt hovedinntrykk fra. Detaljerte resultater for hver av undergruppene i figur 1, presenteres i rapportens vedlegg.

Bekymringsmelding ved omsorgssvikt

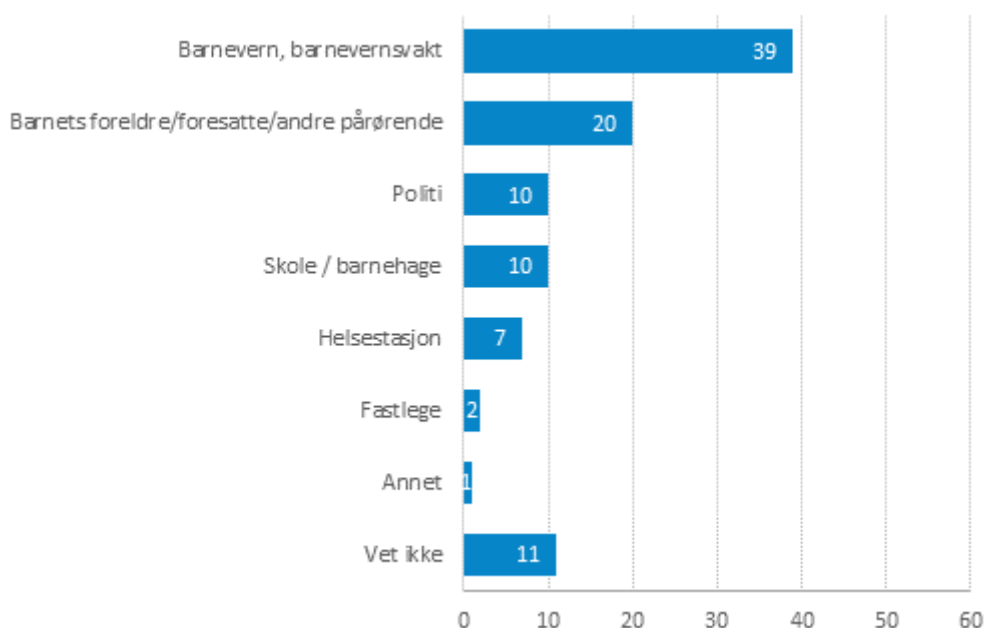
De aller fleste (94 prosent) ville meldt fra dersom de var bekymret for om et barn i deres nærhet ble utsatt for omsorgssvikt. Andelen ligger på over 90 prosent i alle undergrupper av befolkningen som resultatene er brutt ned på. Blant de som arbeider innen skole, barnehage, fritidsklubb eller SFO, ville omtrent alle (98 prosent) meldt fra.

Figur 1: Hvis du var bekymret for om et barn i din nærhet utsettes for omsorgssvikt, ville du meldt fra?

De som ville meldt fra ved bekymring for omsorgssvikt, ble spurt om hvor de først ville meldt fra. Vi finner at 39 prosent ville meldt fra om sin bekymring til barnevernet eller barnevernsvakt først, mens 20 prosent først ville meldt fra til barnets foreldre/foresatte/andre pårørende. Videre ville 10 prosent meldt fra til politi, og samme andel ville meldt fra til skole/barnehage. 7 prosent ville først meldt fra til helsestasjon og 2 prosent til fastlege, mens 11 prosent svarer at de ikke vet hvor de ville meldt først.

Figur 2: Hvor ville du meldt fra først? Prosent.

Flere kvinner enn menn ville først meldt fra til barnevernet eller barnevernsvakt (42 vs. 37 prosent), mens en større andel menn enn kvinner ville meldt fra til barnets foreldre/foresatt/andre pårørende (22 vs. 18 prosent) og til politiet (14. vs. 6 prosent) først.

Resultatene viser at personer med høy utdanning er mer tilbøyelig til å melde bekymring til barnevernet. 29 prosent av de med grunnskoleutdanning ville først meldt til barnevernet eller barnevernsvakt, mens dette gjelder 43 prosent av de med universitet eller høyskoleutdanning på 4 år eller mer. Vi finner motsatt mønster når det gjelder å melde til politiet. 7 prosent av de med universitet eller høyskoleutdanning på 4 år eller mer ville først meldt til politiet ved bekymring for omsorgssvikt, mot 18 prosent av de som kun har utdanning på grunnskolenivå.¹

De som jobber i en relevant sektor,² ville i større grad enn øvrige meldt fra til barnevernet først. Dette gjelder 56 prosent av dem som jobber i skole/barnehage/SFO/fritidsklubb, 51 prosent av de som jobber i helsevesenet og 55 prosent av de som jobber innen annen relevant sektor.³Til sammenligning ville kun 35 prosent av de som jobber i øvrige sektorer meldt fra til barnevernet først.

Resultatene viser videre at hvor man har sitt inntrykk av barnevernet fra, har stor betydning for sannsynligheten til å meldte fra til barnevernet. Rundt halvparten av de som har sitt hovedinntrykk fra egne erfaringer eller fra jobb kolleger ville meldt fra til barnevernet først, mot en tredjedel av de som har sitt inntrykk fra sosiale medier.

¹ Dersom man slår sammen kategoriene barnevernet og politiet, er det små forskjeller mellom gruppene. Totalt ville rundt halvparten av de med både lavest og høyest utdanning meldt til enten barnevernet eller politiet.

² Som relevant sektor regnes: Politi eller rettsvesen, barnevern, NAV, helsevesen, skole, barnehage, SFO eller fritidsklubb, hjelpetilbud for voldsutsatte og annet sosialt arbeid.

³ Kategorien «Annen relevant» sektor omfatter de som jobber i NAV, barnevernet, politi/rettsvesen, hjelpetilbud for voldsutsatte eller annet sosiale arbeid. Disse gruppene er slått sammen fordi det er for få i hver til å vise selvstendige resultater.

Til sist kan vi merke oss at 46 prosent av de som selv har mottatt hjelp fra barnevernet ville meldt sin bekymring til denne instansen først, sammenlignet med 39 prosent av de som ikke har mottatt hjelp fra barnevernet.

Inntrykk av det norske barnevernet

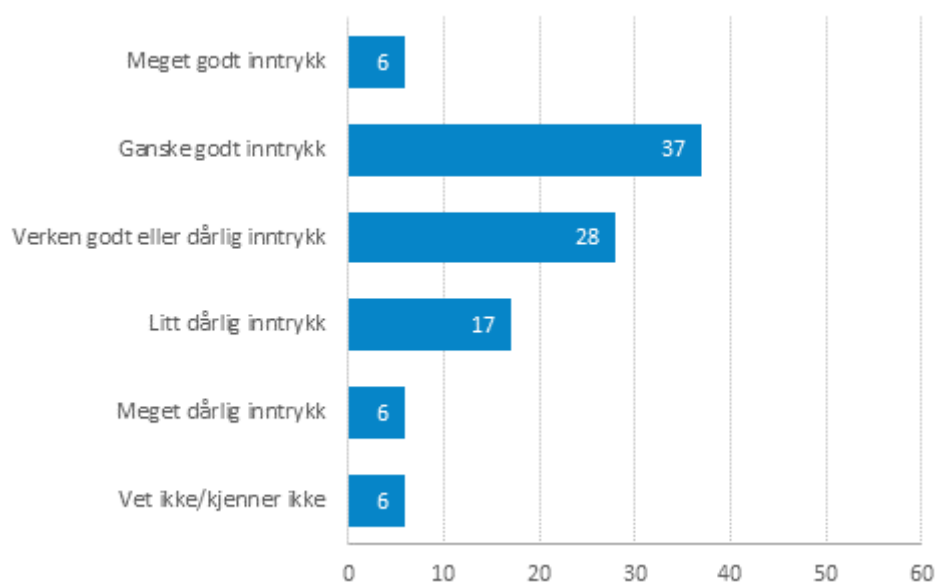
De fleste har et godt eller nøytralt inntrykk av det norske barnevernet. Totalt 43 prosent svarer at hovedinntrykket er meget eller ganske godt. Andelen som har et dårlig inntrykk av barnevernet er imidlertid også forholdsvis høy. Til sammen har 23 prosent et litt eller meget dårlig inntrykk av barnevernet.

Det er et tydelig mønster at inntrykket av barnevernet er bedre desto høyere utdanning man har. Om lag en tredjedel av de med kun grunnskoleutdanning har et godt inntrykk, mot nesten halvparten av de med utdanning på universitet eller høyskole.

De som selv har mottatt hjelp fra barnevernet er forholdsvis delte i sine vurderinger. 42 prosent har et godt inntrykk, mens 37 prosent har et dårlig inntrykk. Andelen som har et dårlig inntrykk er betydelig høyere blant de som har mottatt hjelp fra barnevernet, sammenlignet med øvrige (37 mot 22 prosent).

Inntrykket av barnevernet varierer også betydelig etter hvilke kanaler de har fått det fra. Blant de som oppgir at deres hovedinntrykk av barnevernet stammer fra jobb/kolleger, har 58 prosent et godt inntrykk av barnevernet. Andelen er 52 prosent blant de som har fått inntrykket fra egne erfaringer. Den laveste andelen med et godt inntrykk, finner vi blant de som har fått hovedinntrykket av barnevernet fra sosiale medier (34 prosent).

Figur 3: Hva er ditt hovedinntrykk av det norske barnevernet? Prosent.

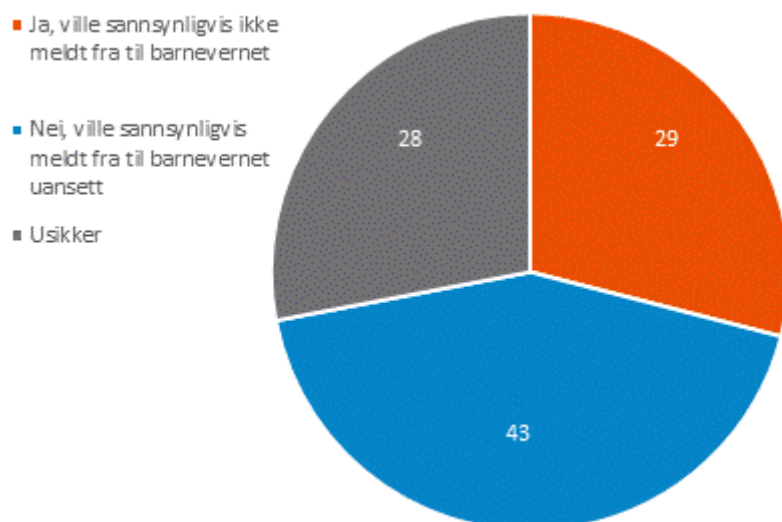

De som har et litt eller meget dårlig inntrykk av det norske barnevernet, ble spurt om de, på grunn av dette, ville unnlate å melde fra til barnevernet dersom de er bekymret for om et barn i deres nærhet utsettes for omsorgssvikt. Resultatene viser at sjansen for å melde bekymring til barnevernet er forholdsvis høy, også blant de som har et dårlig inntrykk. Totalt 43 prosent ville sannsynligvis meldt fra

til barnevernet uansett, menes 28 prosent er usikre. 29 prosent av de med et dårlig inntrykk av barnevernet ville av denne grunn sannsynligvis ikke meldt fra.

Selv om mange ville ha meldt sin bekymring til barnevernet på tross av at de har et dårlig inntrykk, er det viktig å være oppmerksom på den relativt store betydningen inntrykket har. Siden 3 av 10 med et dårlig inntrykk sier at de antakelig ikke ville meldt barnevernet ved bekymring for omsorgssvikt, er det meget relevant å arbeide for å bedre inntrykket av barnevernet i befolkningen.

Figur 4: Du svarte at du har dårlig inntrykk av det norske barnevernet. Vil du på grunn av dette unnlate å melde fra til barnevernet dersom du er bekymret for om et barn i din nærhet utsettes for omsorgssvikt? Prosent.

Resultatene viser at en høyere andel kvinner enn menn ville meldt fra til barnevernet selv om de har et dårlig inntrykk (48 vs. 38 prosent). Andelen er også betydelig høyere blant de med lengst utdanning (50 prosent), sammenlignet med de uten utdanning utover grunnskolen (28 prosent).

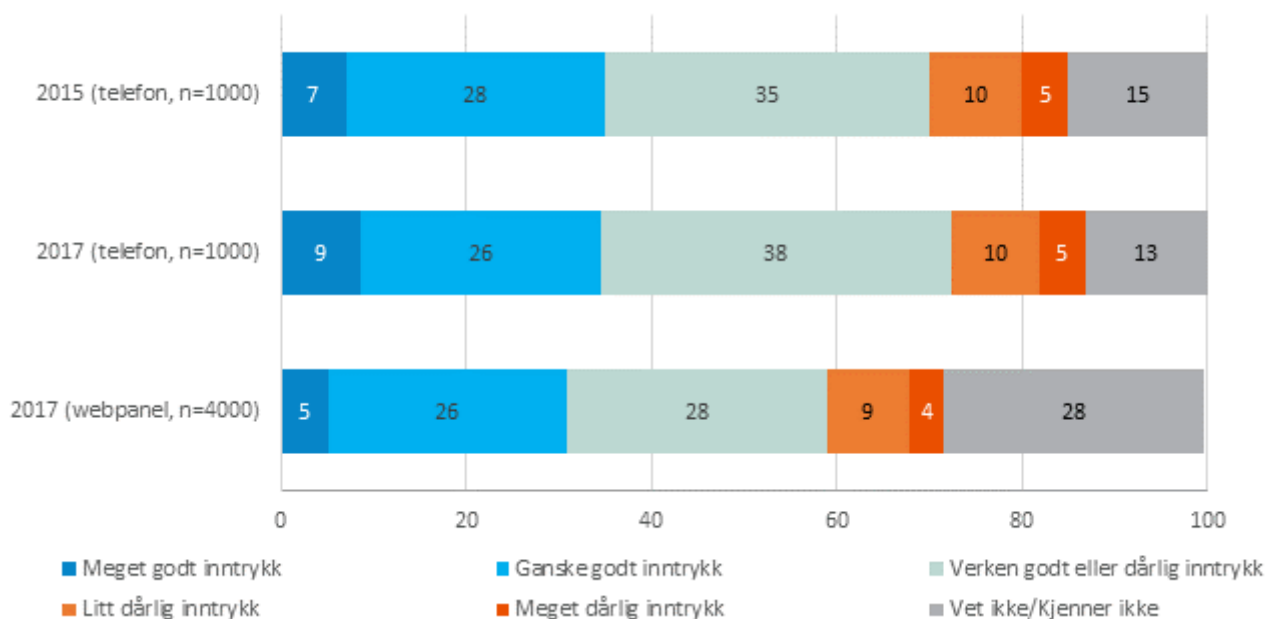
Inntrykk av barnevernet i egen kommune

Spørsmålet om inntrykk av barnevernet i egen kommune er målt både i denne undersøkelsen, via webpanel med svar fra 4000 respondenter, samt som et eget spørsmål i omnibus på telefon blant 1000 respondenter. Bakgrunnen for å ha med spørsmålet i en omnibus på telefon var for å kunne sammenligne resultatene med tilsvarende spørsmål i telefonomnibus fra 2015. En sammenligning mellom de to målingene på telefon viser at det har vært minimale forskjeller over tid når det gjelder inntrykket av barneverntjenesten i egen kommune. Som i 2015 har totalt 35 prosent et meget eller ganske godt inntrykk, mens 15 prosent har et meget eller ganske dårlig inntrykk.

Målingen på web viser at en høyere andel enn på telefon har svart «vet ikke», mens en lavere andel har plassert seg i midtkategorien. Dette kan ses i sammenheng med at kategorien «vet ikke» ikke leses opp på telefon, men benyttes kun når noen uoppfordret svarer dette. På web vil svarkategorien være synlig i skjema for de som svarer. Personer uten er klar formening vil derfor i større grad enn på telefon benytte vet ikke-kategorien fremfor å svare «verken eller».

De totale andelen med et godt eller dårlig inntrykk av barnevernet fra undersøkelsen på webpanel, skiller seg relativt lite fra resultatene fra telefonomnibussen, men tendensen er at en litt lavere andel har et godt inntrykk av barnevernet i egen kommune.

Figur 5: Kommunen har ansvaret for barneverntjenesten og oppfølgingen av det enkelte barn. Hvilket inntrykk har du av barneverntjenesten i din kommune? Prosent.

Resultatene viser forholdsvis små forskjeller mellom regionene når det gjelder inntrykk av barnevernet i egen kommune. Andelen med et godt inntrykk varierer fra 29 prosent i region Øst, til 35 prosent i region Nord. I region Nord finner vi også den høyeste andelen med et dårlig inntrykk (19 prosent), mens denne andelen varierer mellom 11-14 prosent i øvrige regioner.

En høyere andel av eldre enn yngre har et godt inntrykk av barnevernet i egen kommune; totalt 35 prosent av de i alderen 60 år og eldre, mot 22 prosent av de under 30 år. Blant de under 45 år det mange (rundt en tredjedel) som svarer «vet ikke». Resultatene viser at yngre i mindre grad enn eldre, er kjent med og har dannet seg et inntrykk av barnevernet i egen kommune.

Andelen med godt inntrykk øker med utdanningsnivå, fra 21 prosent blant de med grunnskoleutdanning, til 35 prosent av de med utdanning på høyskole/universitet på 4 år eller mer. Det er også gjennomgående flere med et godt inntrykk blant de som jobber innenfor en relevant sektor, sammenlignet med øvrige.

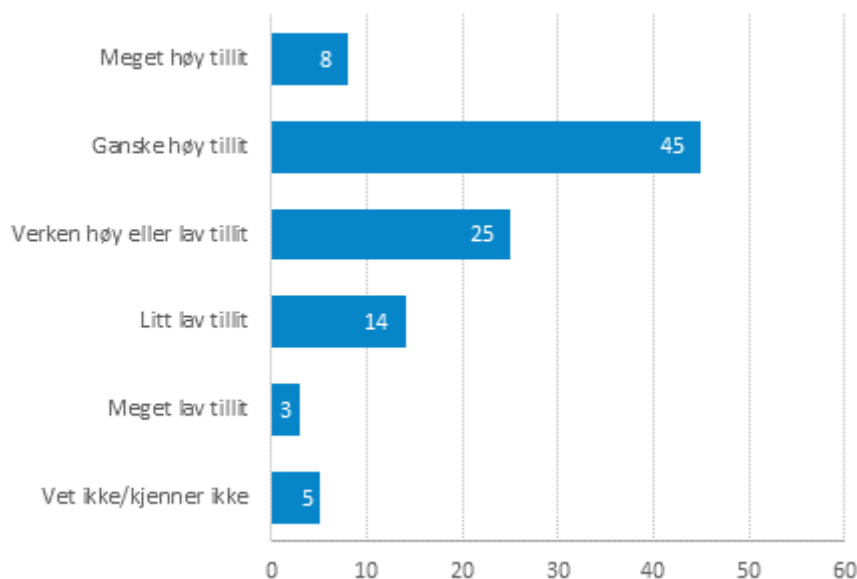
Inntrykket av barnevernet i egen kommune er, tilsvarende som inntrykket av barnevernet generelt, sterkt påvirket av hvor man har det fra. Blant de som har sitt hovedinntrykk fra jobb/kolleger, har 44 prosent et godt inntrykk av kommunens barnevern. Denne andelen er kun 24 prosent blant de som har fått hovedinntrykket fra sosiale medier, og 26 prosent blant de som har hovedinntrykket fra aviser/TV.

Blant de med hovedinntrykk fra egne erfaringer, er gruppen delt i sin oppfatning. Nesten like mange har et godt som dårlig inntrykk, henholdsvis 29 og 28 prosent. Gruppen som selv har mottatt hjelp fra barnevernet er også meget delt, hvorav 32 prosent har et godt inntrykk, og 31 prosent har et dårlig inntrykk.

Halvparten har tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker

53 prosent har ganske eller meget høy tillitt til at barnevernet i Norge griper inn i alvorlige saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. 17 prosent har litt eller meget lav tillitt til dette, mens 25 prosent verken har høy eller lav tillitt.

Figur 6: Hvor stor tillitt har du til at barnevernet i Norge griper inn i alvorlige saker som omfatter grov omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling? Prosent.

Det er blant de med høyest utdanning (universitet/høyskole på 4 år eller mer) vi finner størst andel som har tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker (58 prosent). Andelen er betydelig lavere blant de med fagskole (41 prosent) og kun grunnskole (45 prosent).⁴

De som jobber i en relevant sektor, har gjennomgående høyere tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker, sammenlignet med øvrige.⁵ Unntaket er de som jobber i helsevesenet, som skiller seg lite fra befolkningen totalt.

Blant de som har fått sitt hovedinntrykk fra barnevernet gjennom jobb/kolleger, har 63 prosent meget eller ganske høy tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker. Blant øvrige grupper varierer andelen fra 50-54 prosent.

De som selv har fått hjelp fra barnevernet, skiller seg forholdsvis lite fra øvrige når det gjelder andelen med stor tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker (henholdsvis 51 mot 53 prosent). Andelen med lav tillitt til at barnevernet griper inn, er imidlertid litt høyere blant de som selv har mottatt hjelp (23 prosent), sammenlignet med andre (17 prosent).

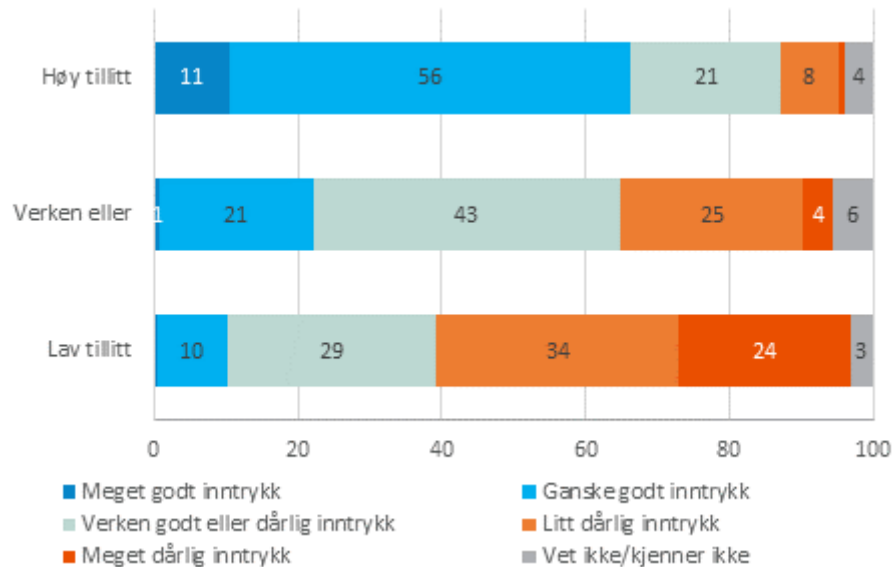
⁴ Det imidlertid mindre forskjeller etter utdanningsnivå når det gjelder andelen med lav tillitt. Andelen med lav tillitt varierer fra 16 prosent blant de med utdanning på universitet eller høyskole til 22 prosent blant de med fagskole.

⁵ Som relevant sektor regnes: Poliiti eller rettsvesen, barnevern, NAV, helsevesen, skole, barnehage, SFO eller fritidsklubb, hjelpetilbud for voldsutsatte og annet sosialt arbeid.

Sammenheng mellom tillitt og hovedinntrykk av barnevernet

Det er, ikke overraskende, en sterk sammenheng mellom tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker, og hovedinntrykk av det norske barnevernet. Blant de som har høy tillitt til at barnevernet griper inn, har 67 prosent et godt inntrykk av det norske barnevernet, mens 9 prosent har et dårlig inntrykk. Hovedvekten av de som har lav tillitt til at barnevernet griper inn i alvorlige saker, har et dårlig hovedinntrykk av det norske barnevernet (58 prosent). Av disse har kun 10 prosent et godt inntrykk.

Figur 7: Hva er ditt hovedinntrykk av det norske barnevernet? Brutt ned på tillitt til at barnevernet i Norge griper inn i alvorlige saker som omfatter grov omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. Prosent.

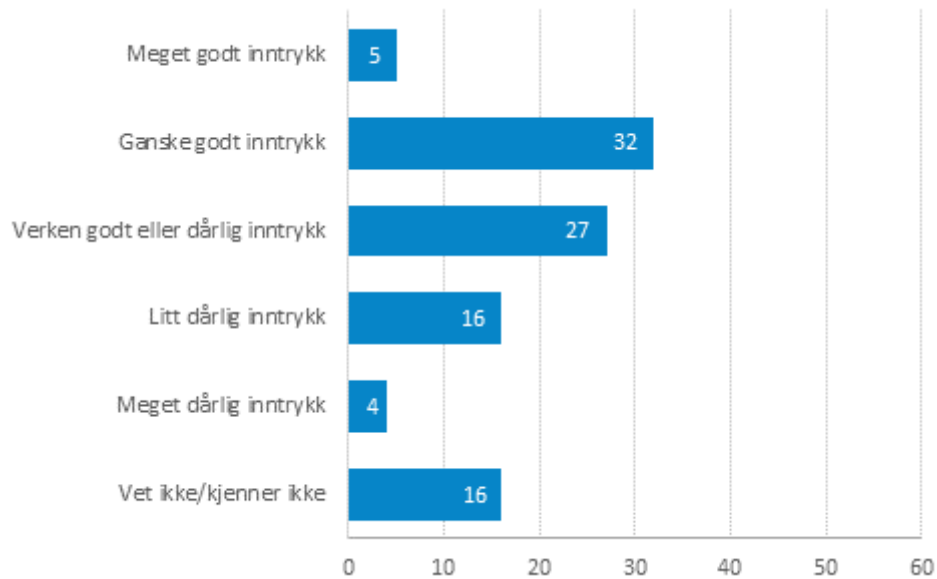

Inntrykk av barnevernets oppfølging

37 prosent har et godt inntrykk av hvordan barnevernet følger opp barn som har vært utsatt for grov omsorgssvikt, overgrep eller barnemishandling. Det er altså en lavere andel som har et godt inntrykk av hvordan barnevernet følger opp barna, enn som har tillitt til at de griper inn (37 mot 53 prosent).

20 prosent har et dårlig inntrykk av barnevernets oppfølging, mens 27 prosent svarer at de verken har et godt eller dårlig inntrykk. 16 prosent har svart «vet ikke».

Figur 8: Hvilket inntrykk har du av hvordan barnevernet følger opp barn som har vært utsatt for grov omsorgssvikt, overgrep eller barnemishandling? Prosent.

Inntrykket av barnevernets oppfølging er best blant de med høyest utdanning. 42 prosent av de med universitets/høyskoleutdanning på fire år eller mer, har et ganske eller meget godt inntrykk. Dette gjelder, til sammenligning, 28 prosent av de med fagskole, 31 prosent av de med utdanning på videregående skole, og 32 prosent av de som har grunnskoleutdanning.

Andelen som har et godt inntrykk av barnevernets oppfølging, er høyere blant de som jobber i en relevant sektor enn øvrige. Unntaket er ansatte i helsevesenet, som skiller seg lite fra befolkningen totalt. Resultatene viser også at de som har hovedinntrykket sitt av barnevernet fra jobb/kolleger, er mest positiv til deres oppfølging, mens dette i mindre grad gjelder de som har inntrykket sitt fra sosiale medier eller aviser/TV. Rundt halvparten av de med hovedinntrykket fra jobb/kolleger har et godt inntrykk av barnevernets oppfølging, mot en tredjedel som har sitt inntrykk fra sosiale medier, TV eller aviser.

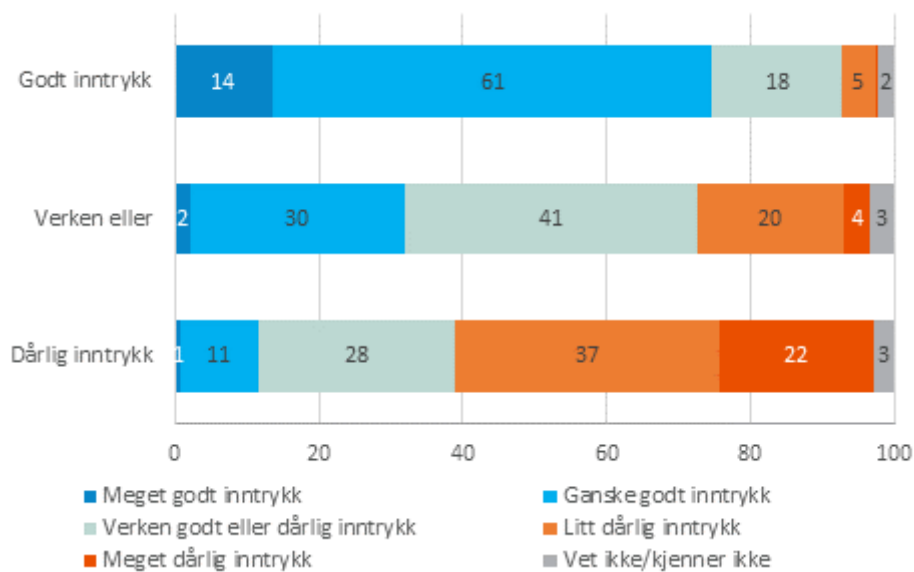
De som har mottatt hjelp fra barnevernet skiller seg lite fra øvrige når det gjelder andelen som har et godt inntrykk av barnevernets oppfølging (35 mot 36 prosent). Andelen med et dårlig inntrykk er imidlertid betydelig høyere blant de som selv har mottatt hjelp (32 mot 19 prosent). De som ikke har mottatt hjelp svarer i større grad at inntrykket verken er godt eller dårlig, eller at de ikke vet eller har kjennskap til dette.

Sammenheng mellom inntrykk av barnevernets oppfølging og hovedinntrykk

Inntrykket av barnevernets oppfølging av barn som har vært utsatt for grov omsorgssvikt, overgrep eller barnemishandling, har sterk sammenheng med hovedinntrykk av det norske barnevernet generelt. 75 prosent av de som har et godt inntrykk av barnevernets oppfølging har også et godt hovedinntrykk av det norske barnevernet generelt. Kun 5 prosent av denne gruppen har et dårlig inntrykk av barnevernet i Norge.

Blant de som har et dårlig inntrykk av barnevernets oppfølging, har kun 12 prosent et godt hovedinntrykk av det norske barnevernet, mens 59 prosent har et dårlig hovedinntrykk.

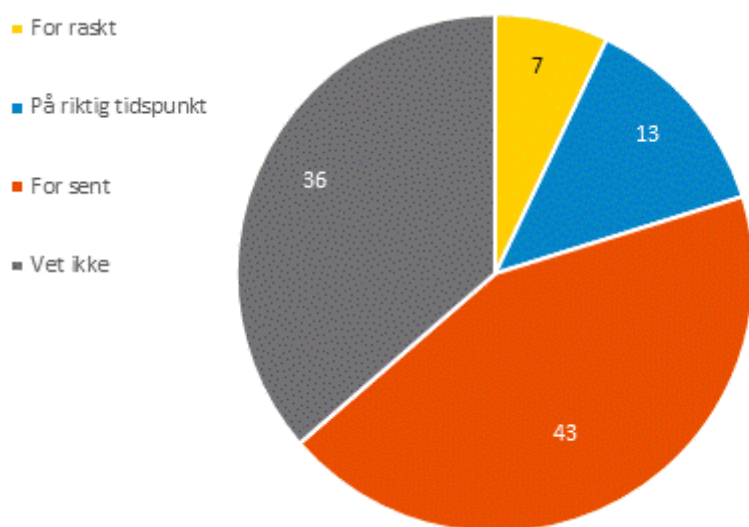
Figur 9: Hva er ditt hovedinntrykk av det norske barnevernet? Brutt ned på inntrykk av hvordan barnevernet følger opp barn som har vært utsatt for grov omsorgssvikt, overgrep eller barnemishandling. Prosent.

Mange har inntrykk av at barnevernet griper inn for sent

I befolkningen er det i større grad en oppfatning av at barnevernet griper inn for sent fremfor for raskt, i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. 43 prosent har inntrykk av at barnevernet som oftest griper inn for sent, mens 7 prosent har svart at de griper inn for raskt. Kun 13 prosent har inntrykk av at barnevernet griper inn på riktig tidspunkt i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. En forholdsvis høy andel (36 prosent) har svart «vet ikke».

Figur 10: Har du inntrykk av at barnevernet som oftest griper inn for raskt, på riktig tidspunkt, eller for sent, i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling?

I alle undergrupper av utvalget er det gjennomgående en høyere andel som mener barnevernet griper inn for sent enn for raskt.

Flere kvinner enn menn har inntrykk av at barnevernet griper inn for sent (46 prosent vs. 40 prosent), mens noe flere menn enn kvinner har svart «på riktig tidspunkt» (15 prosent vs. 12 prosent) og «for raskt» (8 prosent vs. 6 prosent).

Andelen som har inntrykk av at barnevernet griper inn for sent er betydelig høyere blant de med utdanning utover videregående skole. Av disse mener rundt halvparten av barnevernet griper inn for sent, mot 3 av 10 av de med grunnskoleutdanning, og 4 av 10 av de med utdanning på videregående skole.

Uavhengig av hvor man har fått hovedinntrykket av barnevernet fra, har de fleste en oppfatning av at barnevernet griper inn for sent i saker som omfatter omsorgssvikt, overgrep mot barn eller barnemishandling. De høyeste andelene som mener dette finner vi blant de som har dannet seg et hovedinntrykk basert på egne erfaringer (55 prosent) og de som har fått inntrykket fra jobb/kolleger (54 prosent).

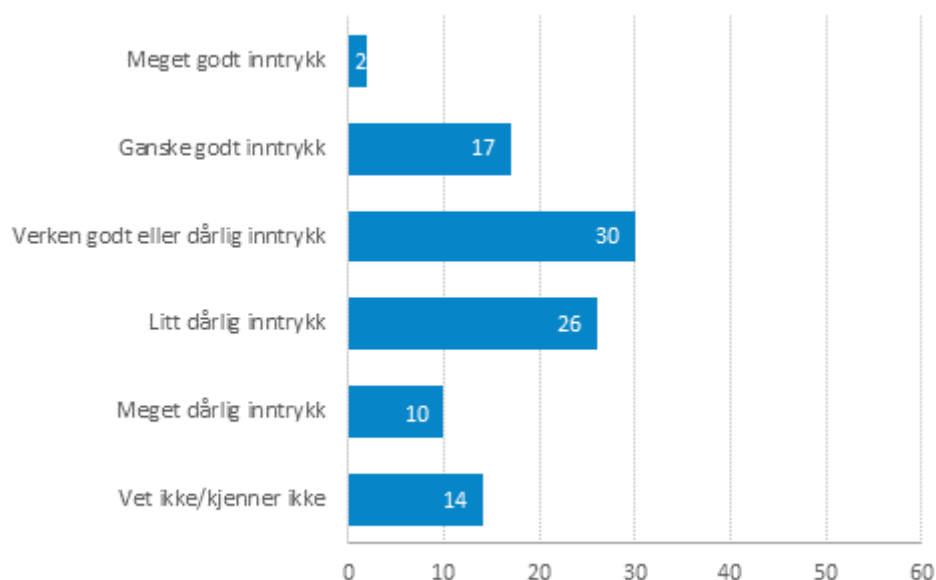
Blant de som har fått hovedinntrykket sitt av barnevernet fra venner eller naboer, finner vi høyest andel som mener barnevernet griper inn for raskt (12 prosent). Andelen som mener barnevernet griper inn på riktig tidspunkt, er høyest blant de som har inntrykket sitt fra jobb/kolleger (17 prosent).

Andelen som har inntrykk av at barnevernet enten griper inn for sent eller for raskt, er noe høyere blant de som selv har mottatt hjelp fra barnevernet (48 prosent mener de griper inn for sent og 11 prosent for raskt) enn øvrige (43 prosent mener de griper inn for sent og 7 prosent for raskt).

Inntrykk av barnevernet i det offentlige rom

Det er en høyere andel som har et dårlig enn godt inntrykk av hvordan barneverntjenesten forklarer og begrunner det de gjør, i det offentlige rom. Totalt 36 prosent har et meget eller litt dårlig inntrykk av dette, mens kun 19 prosent har et godt inntrykk. 30 prosent svarer at inntrykket verken er godt eller dårlig, mens 14 prosent ikke vet hvilket inntrykk de har.

Figur 11: Hvilket inntrykk har du av hvordan barneverntjenesten forklarer og begrunner det de gjør, i det offentlige rom? Prosent.

Flere menn enn kvinner har et meget dårlig inntrykk av hvordan barneverntjenesten offentlig forklarer og begrunner det de gjør (12 vs. 8 prosent). Videre er inntrykket gjennomgående bedre blant de med høyere utdanning. 22-23 prosent av de med utdanning på universitets-/høgskolenivå har et godt inntrykk, mot 13 prosent av de som ikke har utdanning utover grunnskolen.

Inntrykket av barnevernets forklaringer og begrunnelser for de de gjør, har også sammenheng med hvor man har fått hovedinntrykket av barnevernet fra. De høyeste andelenene med dårlig inntrykk finner vi blant de som har fått inntrykket fra sosiale medier (42 prosent), fra venner, naboer (41 prosent) eller basert på egne erfaringer (40 prosent). Blant sistnevnte gruppe er det imidlertid også en relativt høy andel med et godt inntrykk (26 prosent). Det er blant de som har hovedinntrykket av barnevernet fra jobb/kolleger, vi finner den høyeste andelen med et godt inntrykk av barnevernets forklaringer og begrunnelser (28 prosent).

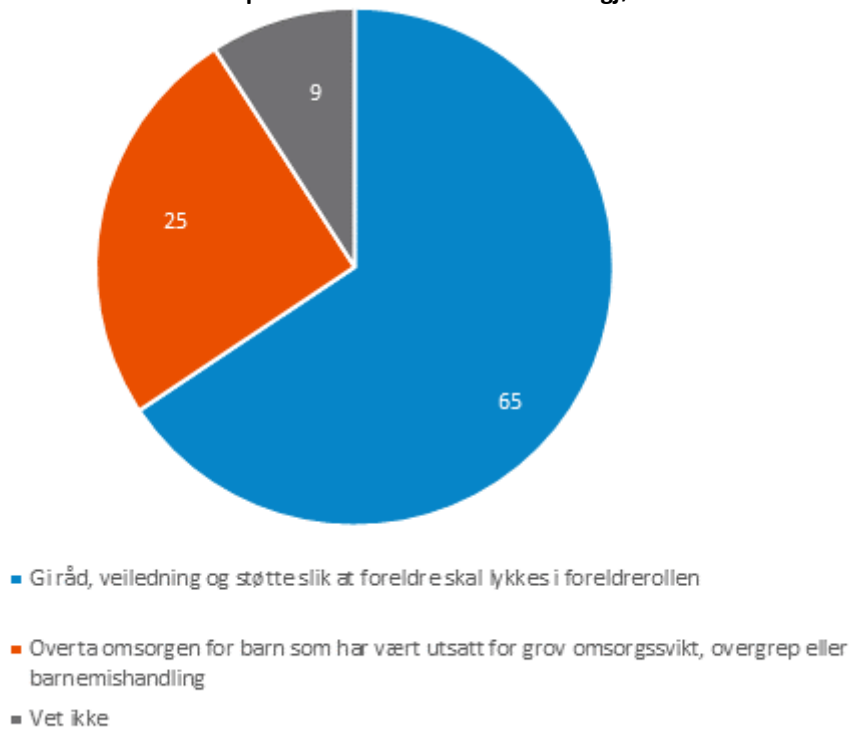
En høyere andel av de som selv har mottatt hjelp fra barnevernet, enn øvrige, har et dårlig inntrykk av hvordan barneverntjenesten offentlig forklarer og begrunner det de gjør, henholdsvis 48 mot 36 prosent. Videre er andelen med godt inntrykk lavere blant de som har mottatt hjelp, men her er ikke forskjellen like stor (16 mot 20 prosent).

Kunnskap om barnevernets arbeid

1 av 4 tror barnevernet jobber mest med omsorgsovertakelser

65 prosent tror mesteparten av arbeidet barnevernet gjør handler om å gi råd, veiledning og støtte slik at foreldre skal lykkes i foreldrerollen, mens 25 prosent tror det handler om å overta omsorgen for barn som har vært utsatt for grov omsorgssvikt, overgrep eller barnemishandling. 9 prosent har svart «vet ikke» på dette spørsmålet.

Figur 12: Hva tror du mesteparten av arbeidet barnevernet gjør handler om? Prosent.

Hovedvekten er altså kjent med at mesteparten av barnevernets arbeid handler om råd, veiledning og støtte. Det er likevel én av fire som tror at mesteparten av arbeidet barnevernet gjør handler om omsorgsovertakelse, noe som viser et potensial for å øke bevisstheten i befolkningen om hva barnevernet jobber mest med.

Resultatene viser, ikke overraskende, en sterk sammenheng mellom hva man tror barnevernet gjør mest av, og hvilket inntrykk man har av barnevernet. Blant de som tror barnevernet hovedsakelig gir råd, støtte og veiledning, har 53 prosent et godt inntrykk av det norske barnevernet. Denne andelen er kun 26 prosent blant de som tror at mesteparten av barnevernets arbeid handler om å overta omsorgen for barn. Totalt 37 prosent av sistnevnte gruppe har et dårlig inntrykk av det norske barnevernet, mot 16 prosent av de som tror barnevernet for det meste gir råd, veiledning og støtte.

Hva man tror barnevernet gjør mest av varierer også mellom andre undergrupper i utvalget. Andelen som tror mesteparten av barnevernets arbeid handler om omsorgsovertakelse er litt høyere blant kvinner enn menn, og blant yngre/eldre sammenlignet med de mellom 30-59 år.

Resultatene viser videre betydelige forskjeller ut fra folks ulike utdanningsnivå. 4 av 10 av de med grunnskoleutdanning tror mesteparten av barnevernets arbeid handler om omsorgsovertakelse, mot 2 av 10 av de med utdanning på høyskole/universitet på 4 år eller mer. De som tror mesteparten av

arbeidet handler om råd, støtte og veiledning, utgjør omtrent halvparten av de med lavest utdanning, sammenlignet med 7 av 10 av de med høyest utdanning.

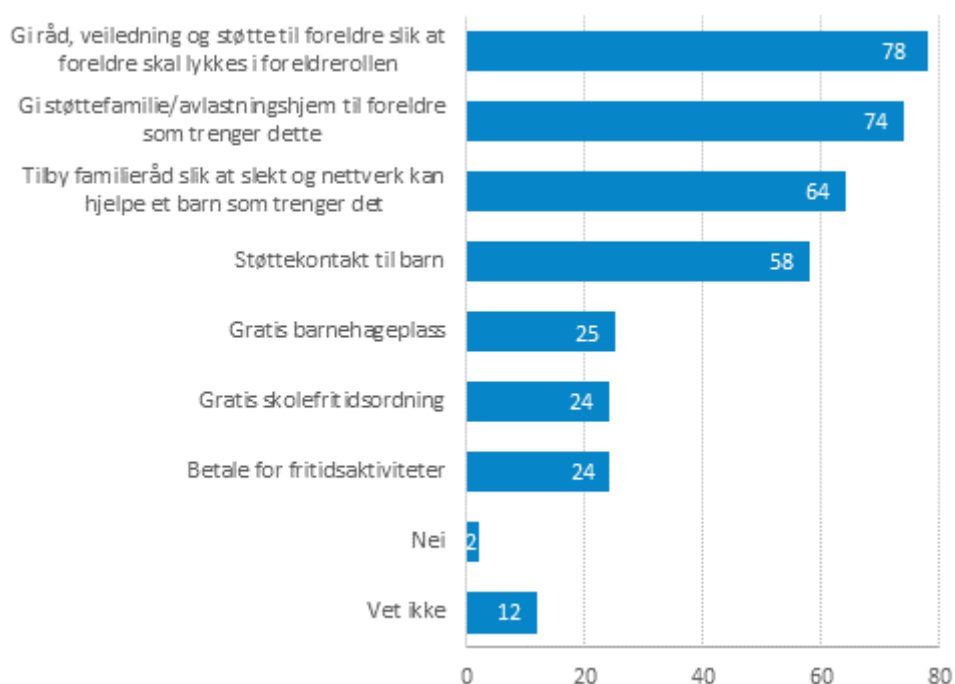
Hvor man har hovedinntrykket av barnevernet fra påvirker også hva man tror barnevernets arbeid handler mest om. Blant som har fått hovedinntrykket fra sosiale medier, finner vi den høyeste andelen som svarer omsorgsovertakelse (33 prosent). Den laveste andelen som svarer dette er blant de som har fått inntrykket fra jobb/kolleger (15 prosent).

Stor variasjon i kjennskap til barnevernets tilbud

De fleste er kjent med at barnevernet tilbyr tjenester som handler om veiledning og støtte slik at de skal lykkes i foreldrerollen (78 prosent), samt støttefamilie/avlastningshjem til foreldre som trenger det (74 prosent). Det er også forholdsvis mange som kjenner til at barnevernet tilbyr familieråd (64 prosent) og støttekontakt til barn (58 prosent). Barnevernets tilbud om gratis barnehageplass, gratis skolefritidsordning og finansiering av fritidsaktiviteter, er betydelig mindre kjent. Omtrent en fjerdedel kjenner til hvert av disse tilbudene. 2 prosent mener barnevernet ikke tilbyr noen av de nevnte tjenestene, og 12 prosent har svart «vet ikke» på spørsmålet.

De ulike tilbudene er gjennomgående mer kjent blant kvinner enn menn, og blant de med høyest utdanning. Videre kjenner en høyere andel til tilbudene blant de som har fått hovedinntrykket sitt av barnevernet fra jobb/kolleger og egne erfaringer, sammenlignet med øvrige. De som har fått hovedinntrykket av barnevernet fra aviser, TV og sosiale medier, er mindre kjent med de fleste av tjenestene.

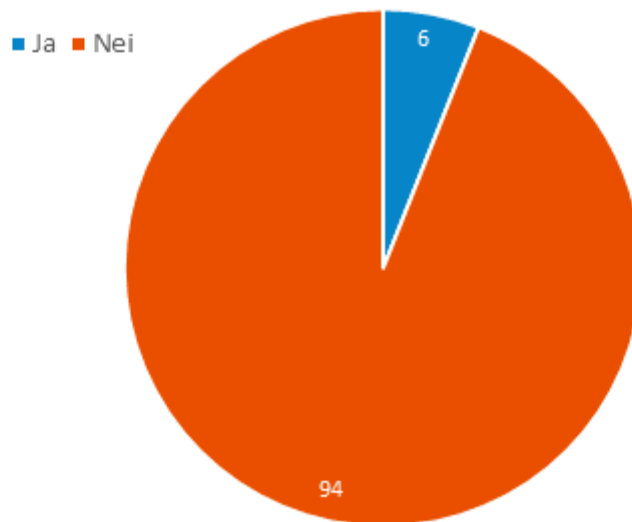
Figur 13: Tror du barnevernet kan tilby noen av følgende tjenester til barn/familier som trenger det? Flere kryss mulig. Prosent.

Egen erfaring med barnevernet

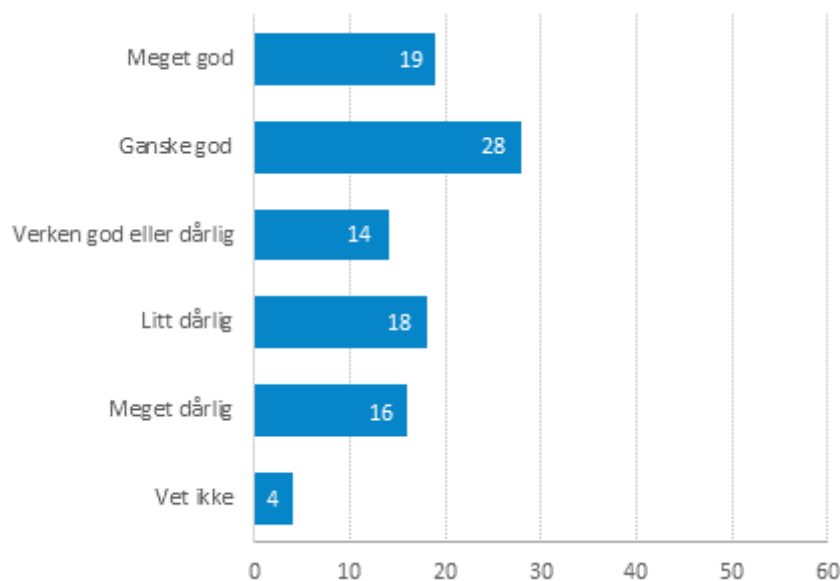
6 prosent oppgir at de selv eller sitt/sine barn har fått hjelp av barnevernet. Dette gjelder 4 prosent av de med utdanning på universitet-/høyskole-nivå, sammenlignet med 8-10 prosent av de med lavere utdanning. Av de som har fått hovedinntrykket av barnevernet fra egne erfaringer, har 30 prosent selv fått hjelp fra barnevernet.

Figur 14: Har du selv eller ditt/dine barn fått hjelp av barnevernet? Prosent.

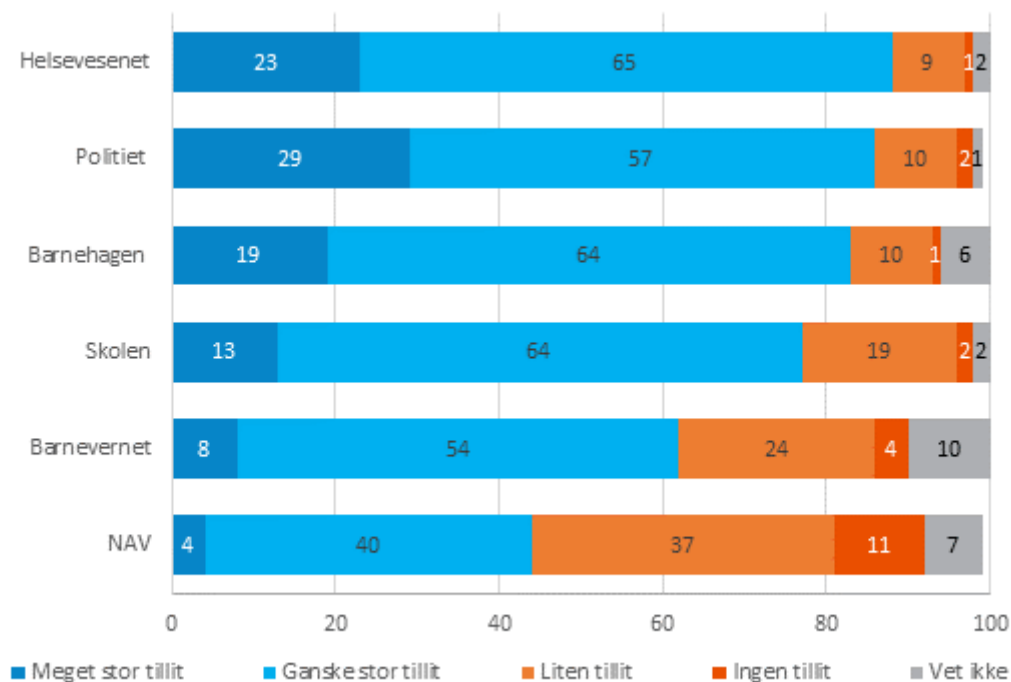
Av de som har mottatt hjelp fra barnevernet, svarer nesten halvparten at kvaliteten på hjelpen var god (47 prosent). 34 prosent opplevde at kvaliteten på hjelpen var dårlig, mens 14 prosent verken vil si at den var god eller dårlig.

Figur 15: Hva var din opplevelse av kvaliteten på hjelpen fra barnevernet?

6 av 10 har stor tillitt til barnevernet

Figur 16: I det store og det hele, hvor stor tillitt har du til følgende institusjoner? Prosent.

Avslutningsvis i undersøkelsen ble respondentene spurt om hvor stor tillitt de har til ulike institusjoner. Resultatene viser at befolkningen har mest tillitt til helsevesenet, politiet og barnehagen. Andelen med meget eller ganske stor tillitt til disse institusjonene varierer mellom 83-88 prosent. Derest følger skolen, som 77 prosent har meget eller ganske stor tillitt til.

Videre finner vi at totalt 62 prosent har meget eller ganske stor tillitt til barnevernet, mens 28 prosent har liten tillitt til denne institusjonen.

NAV skiller seg ut som institusjonen med lavest tillitt i befolkningen. 44 prosent har meget eller ganske stor tillitt til NAV, mens hele 48 prosent har liten eller ingen tillitt.

Tillitten til barnevernet er gjennomgående høyere blant kvinner enn menn (65 mot 60 prosent). Den er også høyere blant de med utdanning på universitet/høyskole (66-67 prosent), sammenlignet med de som har utdanning på grunnskolenivå (51 prosent) og videregående skole (57 prosent).

En lavere andel av de som har mottatt hjelp fra barnevernet, enn øvrige, har stor tillitt til denne institusjonen (55 mot 63 prosent), mens en høyere andel har liten/ingen tillitt (41 mot 28 prosent).

Andelen med stor tillitt til barnevernet er høyest blant de som har fått sitt hovedinntrykk av barnevernet fra jobb/kolleger (73 prosent), og lavest blant de som har fått inntrykket fra sosiale medier (54 prosent).